

PATVIRTINTA

Šiaulių Jovaro progimnazijos
direktoriaus 2025 m. balandžio 2 d.
įsakymu Nr. V-67

**ŠIAULIŲ JOVARO PROGIMNAZIJOS DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ MOKINIUI
SUSIRGUS AR PATYRUS TRAUMĄ MOKYKLOJE IR TEISĖTŲ MOKINIO
ATSTOVŲ INFORMAVIMO APIE MOKYKLOJE PATIRTĄ TRAUMĄ AR ŪMŲ
SVEIKATOS SUTRIKIMĄ TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Šiaulių Jovaro progimnazijos (toliau- Mokyklos) darbuotojų veiksmų mokiniui susirgus ar patyrus traumą Mokykloje ir teisėtų Mokinio atstovų informavimo apie Mokykloje patirtą traumą ar ūmų sveikatos sutrikimą tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja mokyklos darbuotojų veiksmus mokiniui susirgus ar patyrus traumą Mokykloje bei Teisėtų mokinio atstovų informavimą apie vaiko Mokykloje patirtą traumą ar ūmų sveikatos sutrikimą.

2. Mokyklos darbuotojų veiksmai mokiniui susirgus ar patyrus traumą Mokykloje organizuojami vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 22 straipsniu; Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros 2002 m. gegužės 16 d. įstatymu Nr. IX-886; Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo mokykloje tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1035/ISAK-2680 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 21 d. įsakymo Nr. V-966/V-672 redakcija), Moksleivių nelaimingų atsitikimų tyrimo, registravimo ir apskaitos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2000 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 113, Visuomenės sveikatos specialisto pareigybės aprašymu ir šiuo Aprašu.

3. Mokykla atsakinga už pirmosios pagalbos teikimo organizavimą Mokykloje susirgusiam ar traumą patyrusiam mokiniui, įskaitant Teisėtų mokinio atstovų informavimą apie jo patirtą traumą ar ūmų sveikatos sutrikimą bei tinkamų sąlygų Mokiniui laukti į Mokyklą atvykstančių Teisėtų mokinio atstovų parūpinimą.

4. Sveikatos priežiūrai Mokykloje vykdyti yra įrengtas sveikatos kabinetas, prieinamas visiems mokiniams ir kitiems Mokyklos bendruomenės nariams bei užtikrinantis paslaugų teikimo konfidencialumą. Šis kabinetas yra Mokykloje dirbančio Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje (toliau– Sveikatos specialistas) darbo vieta.

5. Mokiniui susirgus ar patyrus traumą pirminę reikalingą ir/arba pirmąją pagalbą teikia Mokyklos darbuotojai ir/arba visuomenės sveikatos specialistas jo darbo Mokykloje metu.

6. Visi Mokyklos pedagoginiai darbuotojai privalo būti išklause privalomuosius pirmosios pagalbos mokymus bei turėti tai įrodantį pažymėjimą.

7. Sveikatos specialisto, vykdančio veiklą Švietimo įstaigoje, kvalifikacinius reikalavimus reglamentuoja Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymai ir kiti teisės aktai.

8. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

8.1. **Mokyklos darbuotojas** – Mokykloje pagal darbo sutartį dirbantis bet kuris darbuotojas (pedagogas, administracijos ar kitas darbuotojas).

8.2. **Mokyklos pedagoginis darbuotojas** – Mokykloje dirbantis pedagogas, administracijos ar kitas darbuotojas, atliekantis darbinės funkcijas pagal pareigybę, kuri Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu yra įtraukta į Pareigybių, kurias atliekant darbas yra laikomas pedagoginiu, sąrašą.

8.3. **Pirmoji pagalba** – tai paprasti veiksmai, siekiant turimomis priemonėmis išsaugoti nukentėjusiojo žmogaus gyvybę ir sustabdyti sveikatą žalojančius veiksnius.

8.4. **Teisėti mokinio atstovai** – mokinio tėvai, įtėviai, globėjai, rūpintojai.

8.5. **Trauma** - audinių arba organų sužalojimas, sukeltas išorinio faktoriaus. Trauma pagal žalojantį faktorių būna mechaninė (pvz., sužeidimas autoavarijoje), terminė (pvz., nušalimas), cheminė (pvz., apsinuodijimas šarmais), elektros (sužalojimas elektros srove), psichinė (pvz., po sunkių išgyvenimų). Trauma gali būti uždara, kai nepažeidžiamas odos ir gleivinės vientisumas, ir atvira (žaizda).

8.6. **Ūmus sveikatos sutrikimas** – karščiavimas, skausmas, viduriavimas, vėmimas, kosėjimas, pūlingos išskyros iš nosies ir/ ar kt.

8.7. **Užkrečiamosios ligos** – ligos, kuriomis užsikrečiama tiesiogiai nuo kitų organizmų (sergančių arba ligos nešiotojų), kartais – nuo užkrėstų daiktų arba išskyrų.

II SKYRIUS

MOKYKLOS DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ MOKINIUI SUSIRGUS AR PATYRUS TRAUMĄ MOKYKLOJE IR TEISĖTŲ MOKINIO ATSTOVŲ INFORMAVIMO APIE MOKYKLOJE PATIRTĄ TRAUMĄ AR ŪMŲ SVEIKATOS SUTRIKIMĄ EIGA

9. Pastebėjęs, kad atėjęs į mokyklą mokinys serga, mokytojas įspėja klasės vadovą ir rekomenduoja mokiniui nedalyvauti Mokyklos vykdomose ugdymo veiklose. Sergančio ar negaluojančio mokinio tėvams (globėjams) rekomenduojama dėl vaiko sveikatos būklės kreiptis į šeimos gydytoją.

10. Pastebėjęs ir įtaręs, kad į Mokyklą atvykusio arba tėvų (įtėvių, globėjų, rūpintojų) atvesto vaiko sveikatos sutrikimai ar už mokyklos ribų patirta trauma pagal savo požymius gali būti susijusių su smurto atveju, mokytojas ar kitas Mokyklos darbuotojas nedelsdamas apie tai informuoja Socialinį pedagogą ir/ar Mokyklos administraciją.

11. Į Mokyklą atvykus sergančiam, Mokykloje susirgusiam ar traumą patyrusiam mokiniui pirminę reikalingą pagalbą savo kompetencijos ribose teikia tas Mokyklos darbuotojas, kuris tuo metu yra šalia mokinio. Pagal situaciją ir aplinkybes, esant reikalui, į pagalbą skubiai pasitelkdamas kitus Mokyklos darbuotojus ir/ar Sveikatos specialistą mokiniui reikalingai pirmajai pagalbai suteikti, prireikus kviečia greitąją medicinos pagalbą (toliau – GMP) bendruoju pagalbos telefono numeriu **112**.

12. Mokykloje pastebėtas sergantis ir/ar nesunkius sveikatos negalavimus pajutęs arba apie tai Mokyklos darbuotojui pats pranešęs mokinys nukreipiamas/palydimas pas Sveikatos specialistą, kuris įvertina ar mokinys gali toliau dalyvauti Mokyklos ugdymo veikloje ir apie vaiko sveikatos sutrikimą nedelsdamas praneša Teisėtiems mokinio atstovams, esant būtinumui kviečia GMP.

13. Jeigu Mokykloje tuo metu Sveikatos specialistas nedirba, susirgęs mokinys nukreipiamas/palydimas pas klasės vadovą (kuratorių), tuo metu Mokykloje nesant ir klasės vadovo (kuratoriaus) – pas socialinį pedagogą, Mokykloje nesant ir socialinio pedagogo – pas Mokyklos administraciją. Visais atvejais apie mokinio negalavimus pranešama Teisėtiems mokinio atstovams, kartu aptariama mokinio sveikatos būklė ir priimamas sprendimas dėl tolimesnių veiksmų eigos.

14. Įvertinus, kad mokinio sveikatos būklė riboja jo galimybes toliau dalyvauti Mokyklos ugdymo veikloje, tačiau poreikio į Mokyklą kviesti GMP nėra – mokiniui sudaromos sąlygos laukti kol jo pasiimti į namus atvyks Teisėti mokinio atstovai:

14.1. Sveikatos kabinete prižiūrimam visuomenės sveikatos specialisto jo darbo Mokykloje metu.

14.2. Kitoje laukimui tinkamoje ramioje vietoje prižiūrimam klasės vadovo ar kito Mokyklos darbuotojo.

15. Esant įtarimui, kad mokinys galėjo susirgti užkrečiamąja liga (karščiuoja, skundžiasi skausmu, viduriuoja, vemia, ūmiai kosi, yra pūlingų išskyrų iš nosies ir/ar kitų požymių), jis atskiriamas nuo kitų mokinių ir stebimas iki atvyks Teisėti mokinio atstovai.

16. Susirgęs mokinys vienas iš Mokyklos gali būti išleidžiamas į namus tik Teisėto mokinio atstovo prašymu ar sutikimu gavus tai patvirtinantį elektroninį pranešimą:

16.1. Per mokykloje naudojamo TAMO elektroninio dienyno informacinę sistemą.

16.2. Elektroninės žinutės forma iš oficialiai žinomo Teisėto mokinio atstovo elektroninio pašto adresu.

16.3. Mobiliu ryšiu elektroninės žinutės forma iš oficialiai žinomo Teisėto mokinio atstovo naudojamo mobilaus telefono numerio.

17. Susirgęs mokinys vienas negali būti išleidžiamas iš Mokyklos į namus be Mokyklos administracijos žinios ir leidimo. Mokyklos darbuotojui draudžiama savavališkai priimti sprendimą išleisti mokinį vieną į namus.

18. Klasės vadovui (kuratoriui) arba sergančio mokinio priežiūrą perėmusiam kitam Mokyklos darbuotojui privalu pasirūpinti, kad Teisėti mokinio atstovai privalomai ir kiek įmanoma greičiau pasiimtų susirgusį mokinį iš Mokyklos kai nėra būtinybės jam kviesti greitąją medicininę pagalbą (toliau –GMP), tačiau:

18.1. Mokiniui nustatomi ūmių užkrečiamųjų ligų požymiai pagal šio Aprašo 16 punktą.

18.2. Mokinio liga riboja jo dalyvavimą ugdymo proceso veikloje ir dėl vaiko gydymo reikia kreiptis pas gydytoją.

18.3. Mokinio būklė reikalauja didesnės darbuotojų kompetencijos ir dėmesio, negu jie gali suteikti, nepažeisdami kitų mokinių interesų.

18.4. Mokinio liga kelia pavojų kitų Mokyklos mokinių ir darbuotojų sveikatai.

19. Mokykloje mokiniui patyrus traumą ar ištikus ūmiam sveikatos sutrikimui, jam pirmąją pagalbą privalo suteikti įvykio vietoje arba arčiausiai jo esantys pedagogai. Jeigu Mokykloje tuo metu dirba Sveikatos specialistas, jis skubiai įtraukiamas į pirmosios pagalbos teikimą. Iki jam atvykstant į įvykio vietą ir perimant pirmosios pagalbos teikimą visą įmanomą pirmąją pagalbą mokiniui nedelsdami pradeda teikti įvykį matę ar apie jį sužinoję Mokyklos darbuotojai.

20. Traumą patyręs arba ūmaus sveikatos sutrikimo ištiktas mokinys, esant galimybei, paguldomas įvykio vietoje (klasėje, sporto salėje, koridoriuje, kieme), jam pagalbą teikiantis Sveikatos specialistas arba kitas Mokyklos darbuotojas įvertina bendrąją mokinio sveikatos būklę, suteikia pirmąją pagalbą ir priima sprendimus dėl tolimesnių veiksmų, jei yra būtinybė, kviečia GMP.

21. GMP būtina kviesti šiais atvejais:

21.1. Nukentėjusysis nesąmoningas.

21.2. Nukentėjusysis sunkiai kvėpuoja, dūsta.

21.3. Nukentėjusysis jaučia diskomfortą, skausmą ar spaudimą krūtinėje, kuris trunka ilgiau kaip 5 min. arba kartojasi.

21.4. Nukentėjusysis labai kraujuoja.

21.5. Nukentėjusysis vemia ar kosi krauju.

21.6. Nukentėjusysis jaučia nepraeinantį spaudimą ar skausmą pilve.

21.7. Esant nukentėjusiojo traukuliams.

21.8. Nukentėjusysis skundžiasi stipriu galvos skausmu arba neaiškiai kalba.

21.9. Įtarus nukentėjusiojo apsinuodijimą.

21.10. Įtarus nukentėjusiojo galvos, kaklo ar nugaros sužeidimus.

21.11. Įtarus nukentėjusiojo kaulų lūžius.

21.12. Įtarus ūmią alerginę reakciją (nuo vabzdžio įgėlimo, maisto ir pan.).

22. Kviečiant GMP pateikiama visa reikalinga informacija, pokalbis nutraukiamas tik GMPdispečeriui leidus.

23. Jei patyręs traumą ar ūmų sveikatos sutrikimą mokinys gali eiti ir tai neturi įtakos jo sveikatos pablogėjimui, jis gali būti palydėtas į Mokyklos sveikatos kabinetą, kuriame detaliau įvertinama mokinio sveikatos būklė, priimami sprendimai dėl tolimesnių veiksmų ir pagalbos teikimo. Jei mokinys negali eiti arba jo judinimas gali turėti neigiamą įtaką jo sveikatos būklei, jis paliekamas ir nuolat stebimas įvykio vietoje, kol atvyks GMP.

24. Mokyklos darbuotojams draudžiama mokiniui susirgus, susižalojus ar ūmiai sutrikus jo sveikatai, savo nuožiūra duoti jam vaistų.

25. Apie visus be išimties mokiniams Mokykloje nutikusius nelaimingus atsitikimus nedelsiant informuojamas mokyklos vadovas arba tuo metu jo pareigas atliekantis atsakingas asmuo,

Mokyklos vadovo pavaduotojas ugdymui, skyriaus vedėjas, nukentėjusio mokinio klasės vadovas (kuratorius) ir teisėti mokinio atstovai. Jei mokinys patyrė sužalojimą, dėl kurio, suteikus pirmąją pagalbą, jis gali likti Mokykloje, apie tai Teisėtus mokinio atstovus prieš tai tarpusavyje susiderinę informuoja klasės vadovas (kuratorius) ar pagalbą suteikęs Sveikatos specialistas. Jei Teisėti mokinio atstovai telefonu nepasiekiami, jie apie vaiko susirgimą ar jam nutikusį nelaimingą atsitikimą informuojami per TAMO elektroninio dienyno informacinę sistemą ir/arba elektronine žinute į jų elektroninio pašto dėžutę jų pačių Mokyklai oficialiai pateiktu (nurodytu) elektroniniu pašto adresu.

26. Jei susirgusiam ar patyrusiam traumą mokiniui išskvietus GMB Teisėti mokinio atstovai nepasiekiami, nukentėjusį ar susirgusį mokinį į gydymo įstaigą lydi už mokinio ugdymą ar priežiūrą tuo metu tiesiogiai atsakingas pedagogas, klasės vadovas (kuratorius) arba socialinis pedagogas ir kartu su mokiniu būna, kol atvyks Teisėti mokinio atstovai. Pagal susiklosčiusią įvykių eigą ir aplinkybes Mokyklos administracija gali priimti sprendimą paskirti kitą į gydymo įstaigą mokinį lydintį Mokyklos darbuotoją arba pasirūpina dėl lydinčio mokytojo išvykimo be jo priežiūros liekančių kitų klasės mokinių (grupės vaikų) saugumo užtikrinimu bei užimtumu.

27. Klasės vadovas palaiko tolimesnį ryšį su nukentėjusio mokinio tėvais (įtėviais, globėjais, rūpintojais).

28. Visi Mokyklos darbuotojų veiksmai, susiję su mokiniui atsitikusio nelaimingo atsitikimo tyrimu vykdomi pagal Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintus Moksleivių nelaimingų atsitikimų tyrimo, registravimo ir apskaitos nuostatų reikalavimus.

29. Užfiksavus užkrečiamų ligų (vėjaraupiai, tymai, skarlatina) atvejus Mokykloje, Sveikatos specialistas privalo:

30.1. Organizuoti teisėtų mokinių atstovų informavimą raštu per TAMO elektroninio dienyno informacinę sistemą.

30.2. Registruoti ligos atvejus Užkrečiamų ligų žurnale.

30.3. Kontroliuoti, kad tinkamai būtų valomi klasėje esantys paviršiai.

32. Susirgimų užkrečiamosiomis ligomis atvejais bei karantino paskelbimo metu direktoriaus pavaduotojas ugdymui koordinuoja teisėtų mokinių atstovų informavimą bei konsultavimą teisės aktų nustatyta tvarka.

33. Susirgimų užkrečiamosiomis ligomis atvejų bei karantino metu ugdymo aprūpinimo skyriaus vedėjas organizuoja klasių valymą ir dezinfekavimą pagal higienos normų reikalavimus bei Sveikatos specialisto rekomendacijas.

III SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

34. Mokyklos darbuotojas yra tiesiogiai atsakingas už savo funkcijų atlikimą pagal šį Aprašą savo kompetencijų ribose mokinio susirgimo, patirtos traumos Mokykloje ar ūmaus sveikatos sutrikimo atvejais.

35. Šio Aprašo vykdymo kontrolę vykdo ir mokyklos darbuotojo funkcijų įgyvendinimą pagal savo kompetenciją kontroliuoja Mokyklos direktorius ar jo įgaliotas asmuo.

36. Sveikatos specialisto funkcijų įgyvendinimą pagal savo kompetenciją kontroliuoja Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktorius ar jo įgaliotas asmuo.